

Země bílých holubic

Život obyvatelstva Afghánistánu dlouhodobě vnímáme prostřednictvím válečných konfliktů. V 80. letech probíhala sovětská válka s tamními mudžahedíny, od druhé poloviny 90. let až do současnosti se ve sdělovacích prostředcích objevují zprávy o bojích spojeneckých armád a Tálibánu. Co se ale dělo v Afghánistánu mezi odchodem sovětských vojsk koncem 80. let a nástupem Tálibánu v roce 1994? Panovalo mocenské vakuum, o kterém se téměř nepíše. Přitom je to období, které dokumentuje možnosti a skutečné pozadí probíhajících konfliktů velmi zajímavě. Právě toto období poutavě popisuje kniha **Země bílých holubic** (vydalo Nakladatelství NZB). Autorem je český cestovatel **Milan Chládek**, který po Afghánistánu cestoval na začátku 90. let 20. století. Byl tedy jedním z několika málo Čechů, kteří atmosféru tehdejšího Afghánistánu zažili na vlastní kůži. Země se nacházela ve válečném mezistavu. Předěšlé boje vystřídala nevyhlášená občanská válka. Slabá levicová vláda, kterou vedl poslední prosovětský prezident Muhammad Nadžíbulláh, sváděla boje s různými frakcemi politicky, národnostně nebo nábožensky motivovaných mudžahedínů. Největší skupinu protivládních bojovníků vedl v té době náčelník Gulbuddín Hekmatjár, vojenský velitel respektovaný zpočátku místním obyvatelstvem i zahraničními silami. Sny o novém Afghánistánu se však rychle začaly hroutit... Autor knihy navštívil města Mazáre Šaríf, Džalálábád a další důležitá místa. Hlavní město Kábul opustil jen několik dní před evakuací československé ambasády, krátce před dobytím města mudžahedíny. Po Afghánistánu cestoval převážně autostopem, takže po cestě zažil neskutečné množství dramatických okamžiků, které průběžně zaznamenával do svého deníku. Byl také zajat a dočasně uvězněn na vojenské základně. Současně s tím však ve své knize popisuje i mimořádně vtipné kulturní trapasy, kterých se nevědomky dopouštěl. Jeho kniha je současně deníkem, cestopisem, reportáží i historickou výpovědí své doby. Se zájmem si ji patrně přečtou všichni milovníci dobrodružných exotických cestopisů i politologové, kteří se zamýšlejí nad vývojem a souvislostmi situace v současném Afghánistánu. Málokterá kniha psaná doslova na koleně uprostřed zbídačené země je i po téměř dvaceti letech tak aktuální. Zážitky a postřehy autora knihy jsou vydávány až s několikaletým odstupem, což je pro osobní vzpomínky většinou přínosné. Autor pak stačí „vychladnout“, nepodléhá pouze momentálním dojmům a dřívější deníkové zápisky vidí s kritickým odstupem. Podobně je tomu i s Chládkovou knihou, která prošla kvalitní redakční úpravou. Na syrovosti a sugestivnosti jí to neubralo. Dodalo jí to však na důvěryhodnosti.

